

سیر مطالعاتی آثار

استاد شهید مرتضی مطهری رحمۃ اللہ علیہ

منتنكر شهيد
استاد
مرتضى
مظفر

امامت
و
رهبر

- مقدمه
- دقت در نوع برخورد با تاریخ
 - اصلاح نظریه «امامت عامل اختلاف»
 - عدم انحصار اختلاف نظرها در موضوع امامت
 - بحث عالمانه عامل ازاله کدورت ناشی از تبلیغات

- معنای امام
- لغوی: انسانی که مردم به او اقتدا و از او پیروی می‌کنند.
 - اصطلاحی: الامامة ریاسة عامة فی امور الدین و الدنيا خلافة عن النبی ﷺ.

- شئون امام ﷺ
- زعامت: ریاست جامعه و حکومت
 - امامت: مرجعیت دینی و اعتقادی
 - ولایت: صاحب حق تصرف

- اختلاف شیعه و سنی در موضوع امامت
- رابطه وظایف پیامبر ﷺ و امام ﷺ
 - صفات لازم برای امام ﷺ
 - مرجع انتخاب امام ﷺ

الْيَوْمَ اكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَ أَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي (۳ مائده)

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ رَاكِعُونَ (۵۵ مائده)

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَ إِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ (۶۷ مائده)

...

من كنت مولاه فهذا علي مولاه

من مات و لم يعرف امام زمانه مات ميتة جاهلية

سَلِّمُوا عَلَى عَلِيٍّ بِأَمْرِ الْمُؤْمِنِينَ

...

عقل: عدم تبیین همه نیازها در طول ۲۳ سال رسالت

قرآن کریم

سنت

□ مستندات امامت

تنصیصی بودن مطلق

عدم انحصار در حکومت

نیازمند عصمت و علم لدنی

متفاوت با نبوت در باب وحی

برتری نسبت به نبوت

نقصان دین بدون آن

اتصاف امام به صفات خاص

انحصار آغاز آن در امیرالمؤمنین (علیه السلام)

□ مشخصات امامت

• مصداق «الیوم» در آیه شریفه ۳ سوره مبارکه مائده

- روز بعثت ← مؤید: رَضِیتُ لَکُمُ الْإِسْلَامَ دِینًا
- روز فتح مکه ← مؤید: فتح بدون خونریزی و همراه عظمت
- روز قرائت سوره براءت توسط امیرالمؤمنین (علیه السلام) ← مؤید: تحقیر مشرکان

← نقد

- عدم تطابق با سیاق
- عدم وجود قرینه تاریخی
- نزول آیات متعدد بعد از این آیه
- عدم تحقق یأس در آن

○ روز غدیر خم ← مؤید

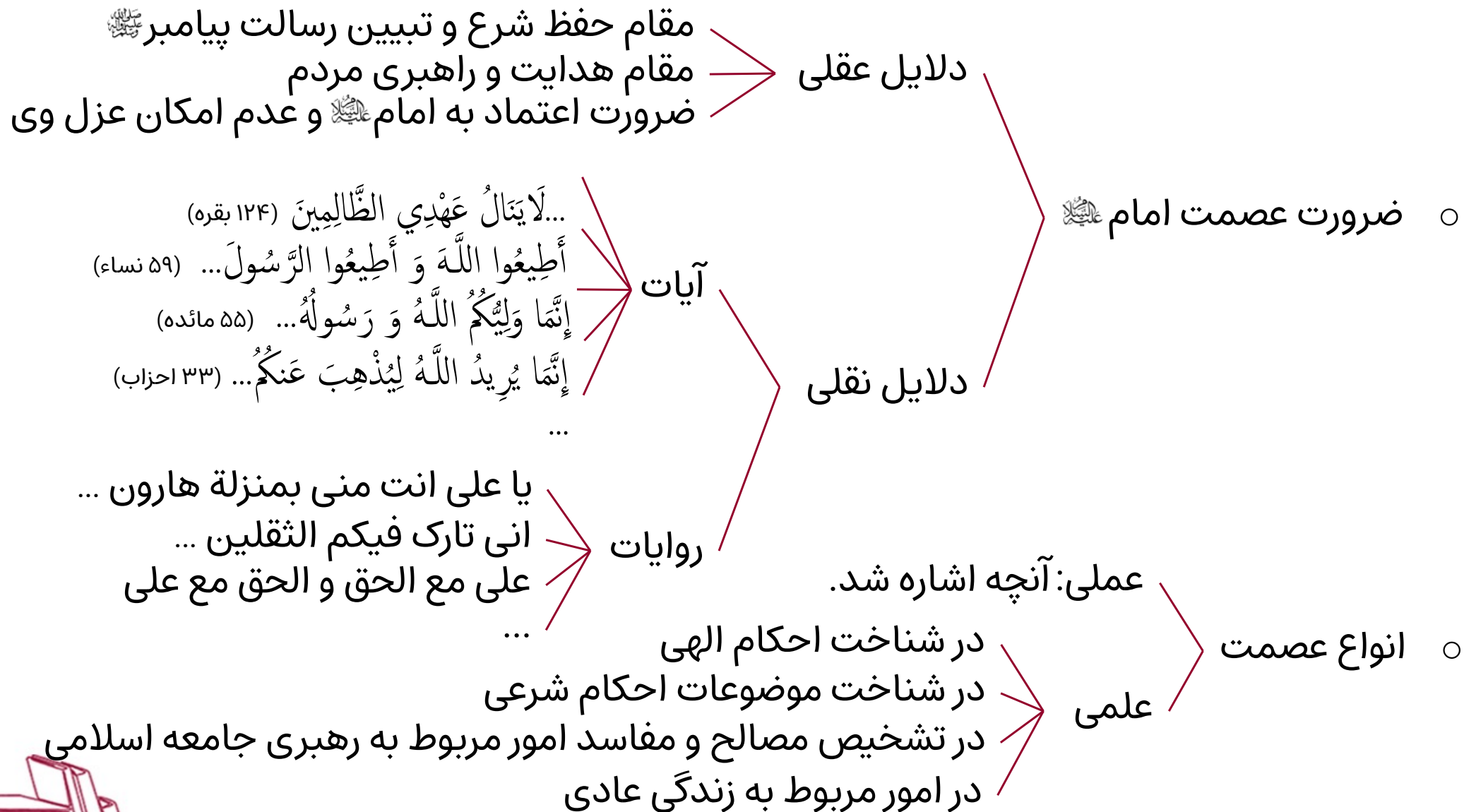
- مؤیدات تاریخی
- مؤیدات روایی
- مؤیدات سیاقی

• عصمت امام علیه السلام

○ معنای عصمت امام علیه السلام: مصونیت از خطا و اشتباه همچون پیامبر صلی الله علیه و آله

○ روند کسب عصمت امام علیه السلام: تابع نظام علی معلولی

معنای علم لدنی: علم مأخوذ از خداوند بدون واسطه ←

← و عَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا (۶۵: کهف)

ناظر به شأن زعامت

ناظر به شأن امامت

ناظر به شأن ولایت

ضرورت علم لدنی

• علم لدنی امام ﷺ

چگونگی به کارگیری علم لدنی: توجه به تفاوت
علم عادی: تکلیف آور
علم لدنی: غیر تکلیف آور

